

2024 m. liepos 10 d.

Lietuvos Respublikos Seimas

2023 m. Europos Audito Rūmų metinės veiklos ataskaitos ir specialiosios ataskaitos apie ES skaidrumo registrą pristatymas

Dr. Laima Liucija Andrikienė
Europos Audito Rūmų narė

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

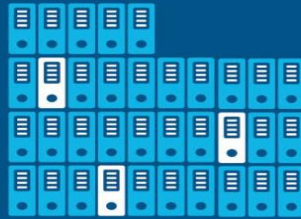
Europos Audito Rūmų veikla 2023 m.

Didelė pažanga
įgyvendinant mūsų
2021–2025 m.
strategiją

35

ataskaitos, iš kurių
trys – dėl NGEU

Palanki nuomonė dėl
finansinių ataskaitų ir
pajamų

Neigiama nuomonė
dėl ES biudžeto išlaidų

Padidėjęs įvertintas
klaidų lygis:

4,2 %

Sąlyginė nuomonė dėl
Ekonomikos
Gaivinimo ir
atsparumo didinimo
priemonės išlaidų

Nauja Audito Rūmų
internetų svetainė

1,5

mln. apsilankymų

456

apsilankymai EP,
Taryboje,
nacionaliniuose
parlamentuose ir VN
vyriausybėse

85 %

respondentų
mano, kad mūsų
ataskaitos yra
naudingos

Pirmininkavimas
INTOSAI profesinių
standartų komitete

Pažanga įgyvendinant 2021–2025 m. strategiją

- **Atrinkome audito užduotis**, kurios tinkamai apimtų strategines sritis.
- **Atlikome šešis auditus**, apimančius įvairius Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) aspektus.
- **Parengėme** ryšių palaikymo su instituciniais suinteresuotaisiais subjektais veiksmų planą.
- **Atlikome** strategijos įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo pažangos laikotarpio vidurio peržiūrą.

Veiklos auditų temos atspindi problemas, su kuriomis susiduria ES

- Europos Sąjungos ekonominis konkurencingumas
- Atsparumas Sąjungos saugumui kylančioms grėsmėms ir pagarba Europos laisvės, demokratijos ir teisinės valstybės vertybėms
- Klimato kaita, aplinka ir gamtos ištekliai
- ES fiskalinė politika ir viešieji finansai

2023 m. paskelbėme 35 specialiąsias ataskaitas įvairiose ES išlaidų ir politikos srityse, tarp jų:

- **Tvarus gamtos išteklių naudojimas:** Specialioji ataskaita 18/2023 „ES klimato srities ir energetikos tikslai. 2020 m. tikslai pasiekti, tačiau esama mažai požymių, kad pakaks veiksmų, skirtų 2030 m. tikslams pasiekti“
- **Investicijos sanglaudai, augimui ir įtraukčiai:** Specialioji ataskaita 15/2023 „Su baterijomis susijusi ES pramonės politika. Reikalingas naujas strateginis postūmis“
- **Išorės veiksmai, saugumas ir teisingumas:** Specialioji ataskaita 21/2023 „Spotlight“ – iniciatyva, kuria siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites. Plataus užmojo, tačiau poveikis kol kas ribotas“
- **Rinkų reguliavimas ir konkurencinga ekonomika:** Specialioji ataskaita 26/2023 „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veiksmingumo stebėsenos sistema. Vertinama įgyvendinimo pažanga, tačiau to nepakanka veiksmingumui atspindėti“
- **Sąjungos finansavimas ir administravimas:** Specialioji ataskaita 05/2023 „ES finansų aplinka. Nevienalytė struktūra, kurią reikia toliau paprastinti ir didinti jos atskaitomybę“

2023 m. paskelbėme 6 apžvalgas

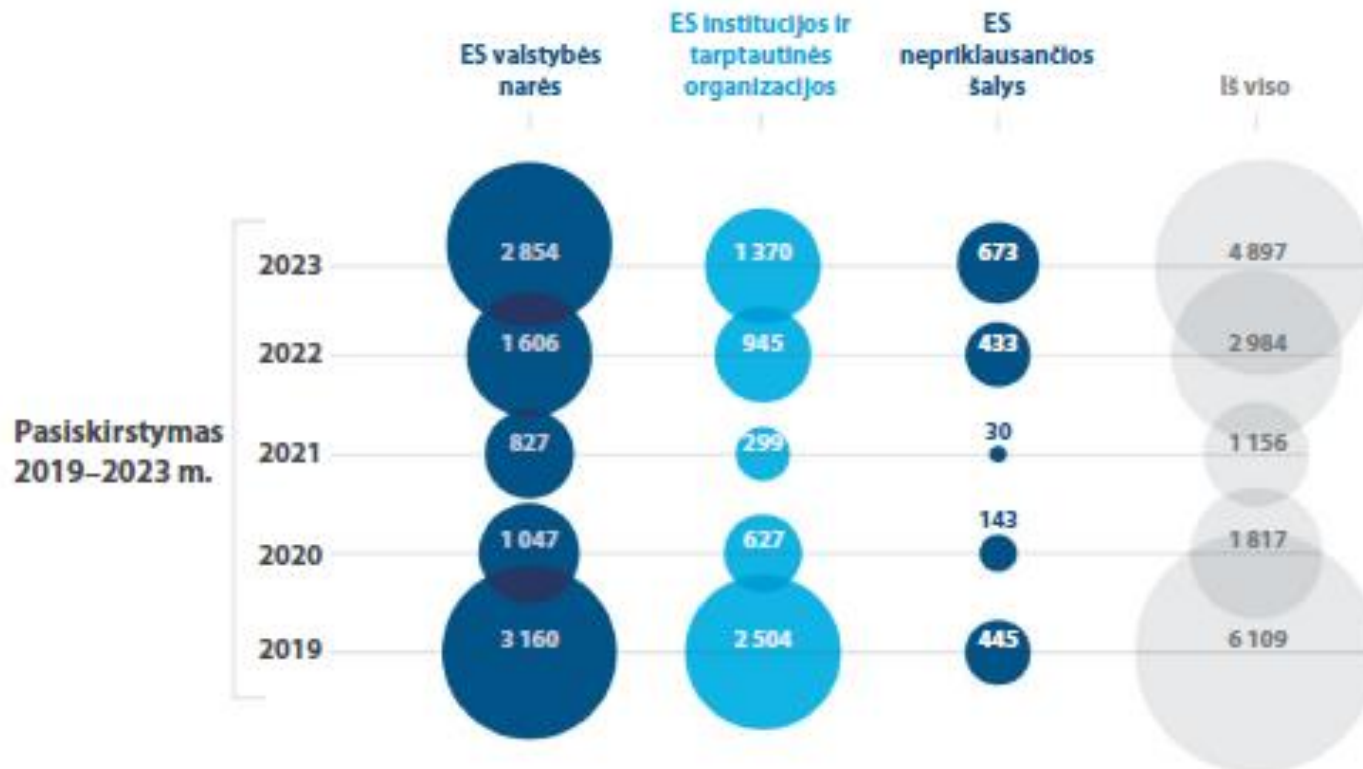

- Nr. 01/2023: ES finansavimas pagal sanglaudos politiką ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Lyginamoji analizė
- Nr. 02/2023: ES veiksmai, kuriais siekiama spręsti didėjančio pavojingų atliekų kiekio problemą
- Nr. 03/2023: Gyvų gyvūnų vežimas Europos Sąjungoje: iššūkiai ir galimybės
- Nr. 04/2023: ES lėšų valdymo skaitmeninimas
- 05/2023: ES ekonomikos valdymo reforma: galimybės, rizikos veiksniai ir iššūkiai
- 06/2023: Komisijos parengta 2022 m. metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita

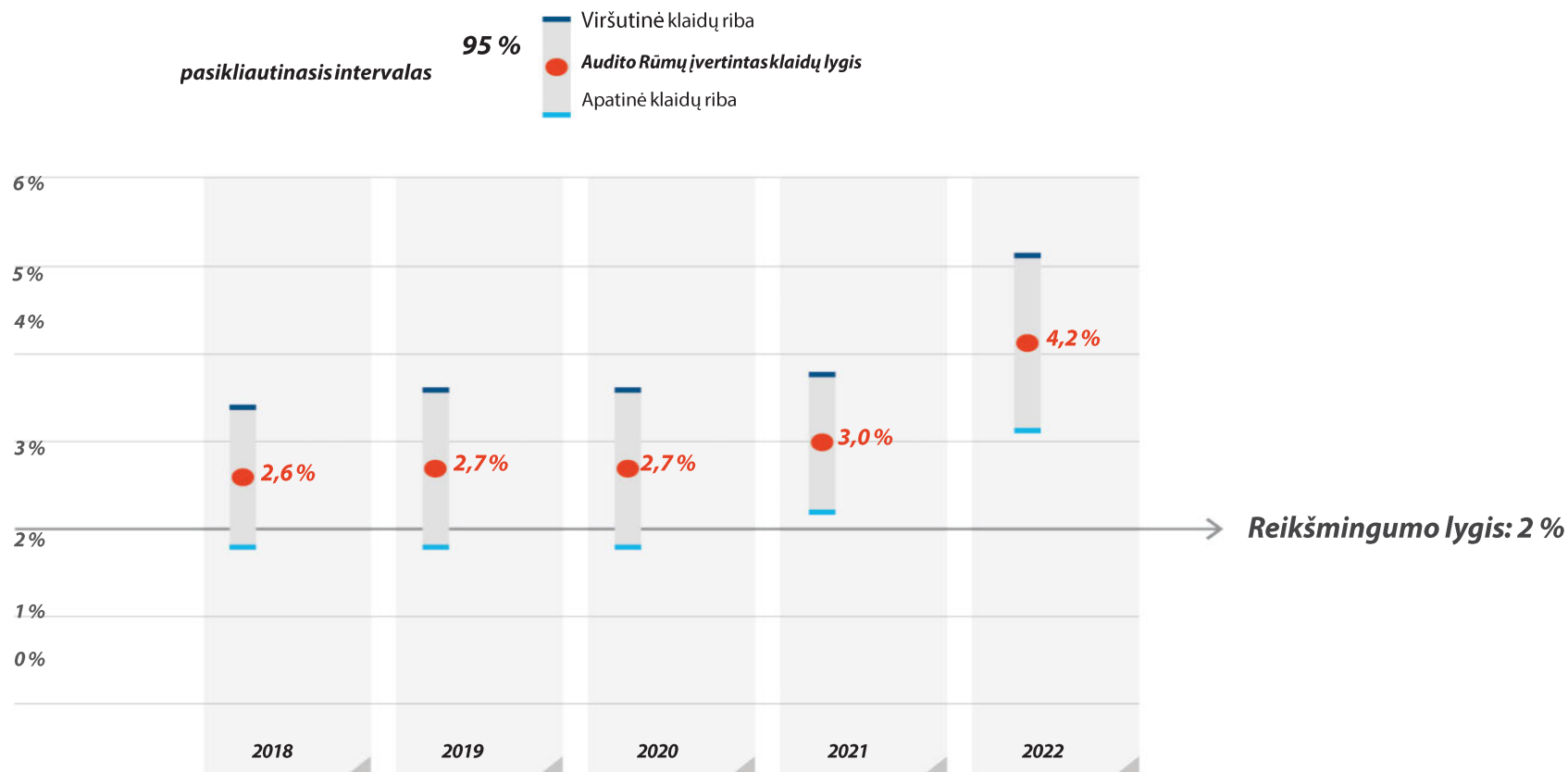

Audito Rūmų audito darbas praktikoje

2023 m. **4897** dienas buvo audituojama vietoje

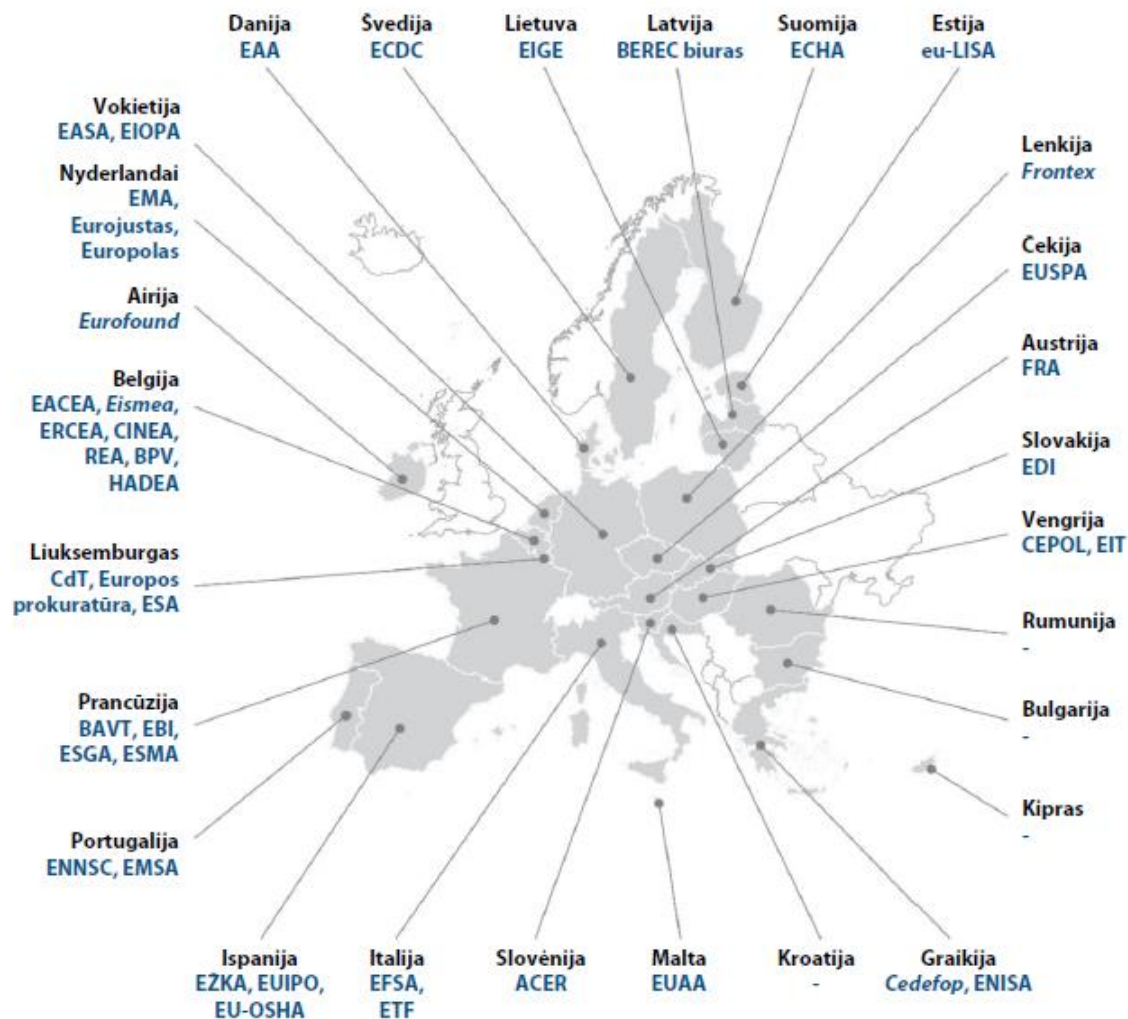
2022 m. metinė ataskaita dėl ES biudžeto: palanki nuomonė dėl finansinių ataskaitų ir pajamų, **neigiama nuomonė dėl išlaidų**

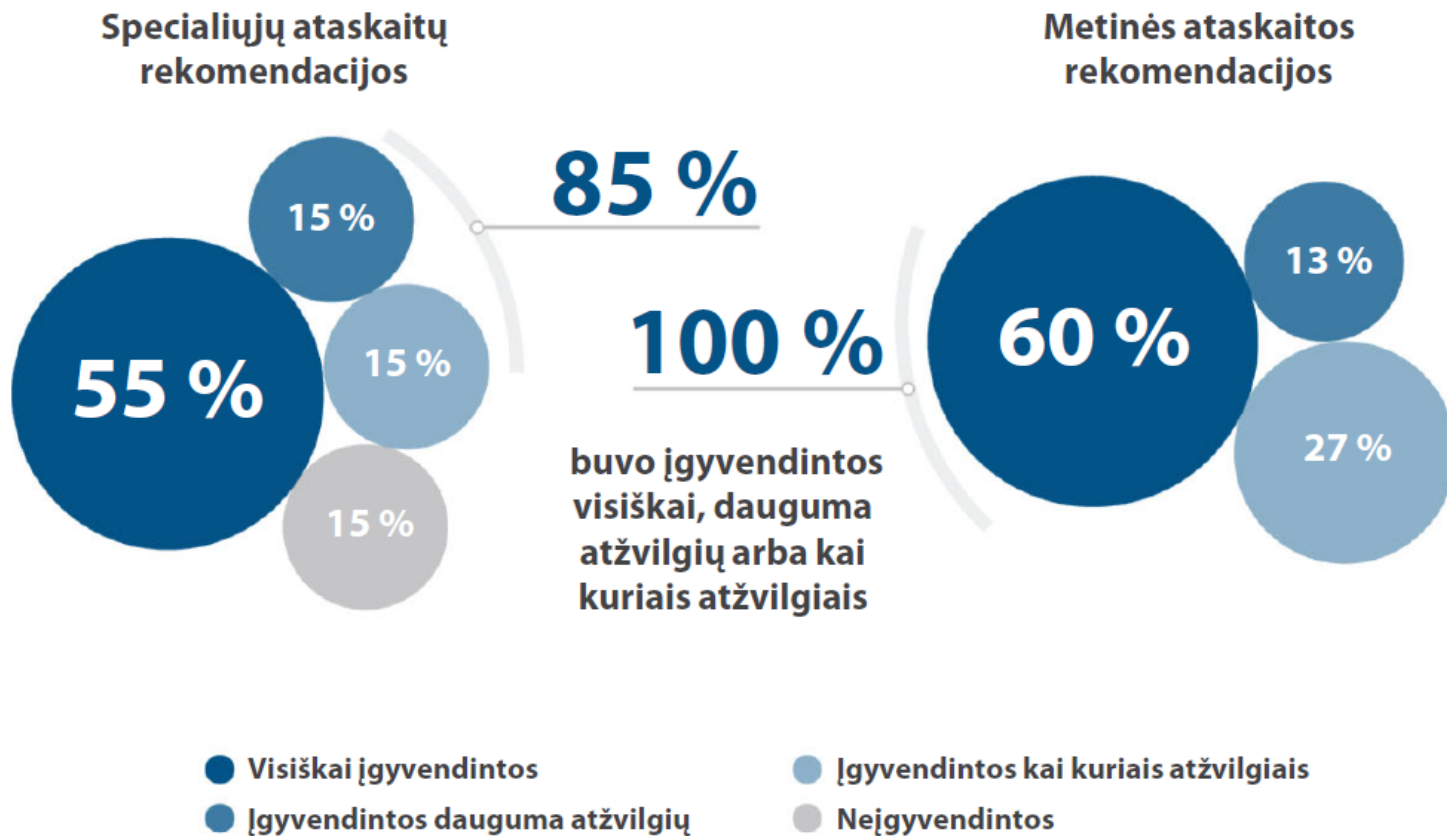
EGADP išlaidos: sąlyginė nuomonė

- 2022 m. pirmą kartą mūsų darbas apėmė **EGADP išlaidas**.
- Mūsų audito populiaciją iš viso sudarė **53,7 milijardai eurų** ir apėmė visas 13 išmokų.
- Dėl 2022 finansinių metų EGADP išlaidų pateikėme **sąlyginę nuomonę**.
- Atliktas auditas rodo, kad 11-ai iš 13 EGADP mokėjimų (ir susijusiems išankstinio finansavimo patvirtinimams) įtakos turėjo kiekybinės klaidos.
- Šešiuose iš šių mokėjimų nustatytas reikšmingas klaidų lygis.
- Taip pat nustatėme prastai parengtų tarpinių ir siektinų reikšmių ir informacijos, kurią valstybės narės pateikė savo valdymo deklamacijoje, patikimumo trūkumų.

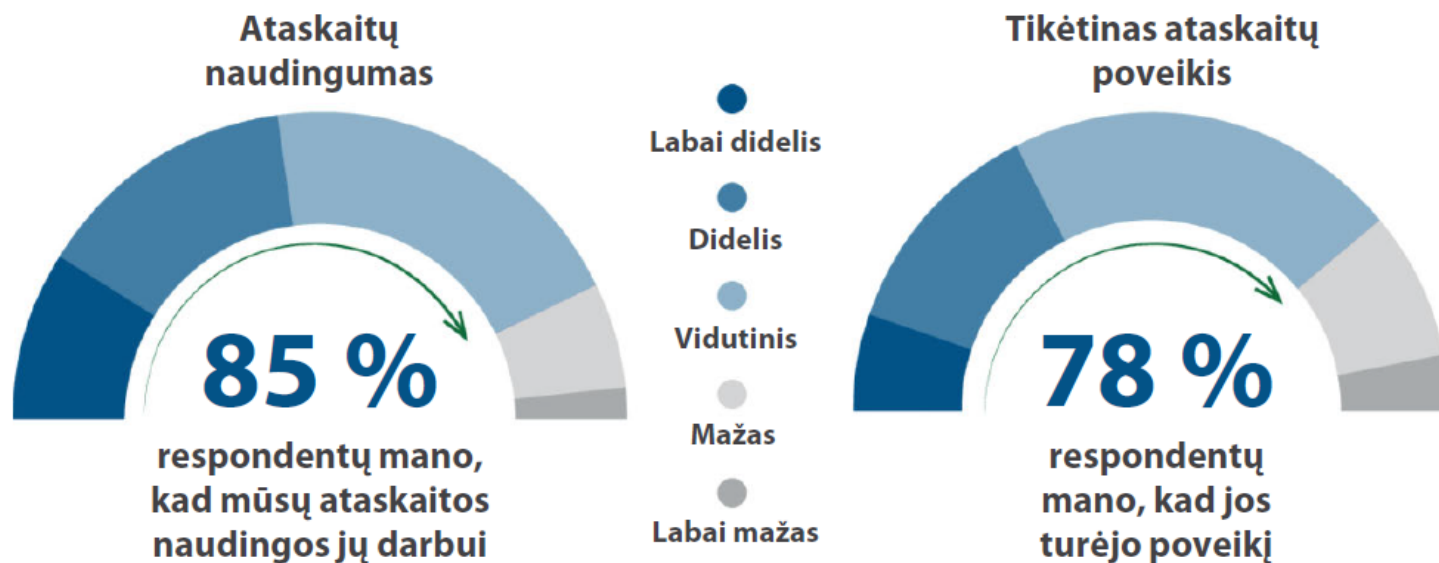
2022 m. specialiosios metinės ataskaitos dėl ES agentūrų: palanki nuomonė dėl finansinių ataskaitų; 4 sąlyginės nuomonės dėl viešųjų pirkimų procedūrų pažeidimų

Beveik visos mūsų 2019 m. rekomendacijos buvo įgyvendintos

Mūsų darbo poveikis ir suvokimas

**2024 metų darbo programos
įvykdymas iki liepos 10 d.**

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

2024 m. paskelbėme 9 specialiąsias ataskaitas, 3 apžvalgas ir Nuomonę:

- Nr. 01/2024: Lengvųjų automobilių išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimas
- Nr. 02/2024: Su koordinavimu susijusi Europos išorės veiksmų tarnybos funkcija
- Nr. 03/2024: Teisinės valstybės principas ES
- Nr. 04/2024: ES kelių eismo saugumo tikslų siekimas
- Nr. 05/2024: ES skaidrumo registras
- Nr. 06/2024: Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė
- Nr. 07/2024: Reikalavimų neatitinkančių ES išlaidų susigrąžinimui skirtos Komisijos sistemos
- Nr. 08/2024: ES užmojis dirbtinio intelekto srityje
- Nr. 09/2024: Dujų tiekimo saugumas ES

2024 m. paskelbėme 3 apžvalgas ir Nuomonę:

- Apžvalga 01/2024: Jaunimo stažuotėms skirti ES veiksmai
- Apžvalga 02/2024: Komisijos ataskaitos dėl teisinės valstybės principo taikymo
- Apžvalga 03/2024: Patikinimo sistemos ir pagrindinių veiksmų, lėmusių 2014–2020 m. sanglaudos išlaidų klaidas, apžvalga
- Nuomonė 01/2024 dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024

ES skaidrumo registras

Jame teikiama naudinga informacija apie lobistinę veiklą, bet ji yra ribota

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024. **ES skaidrumo registras**

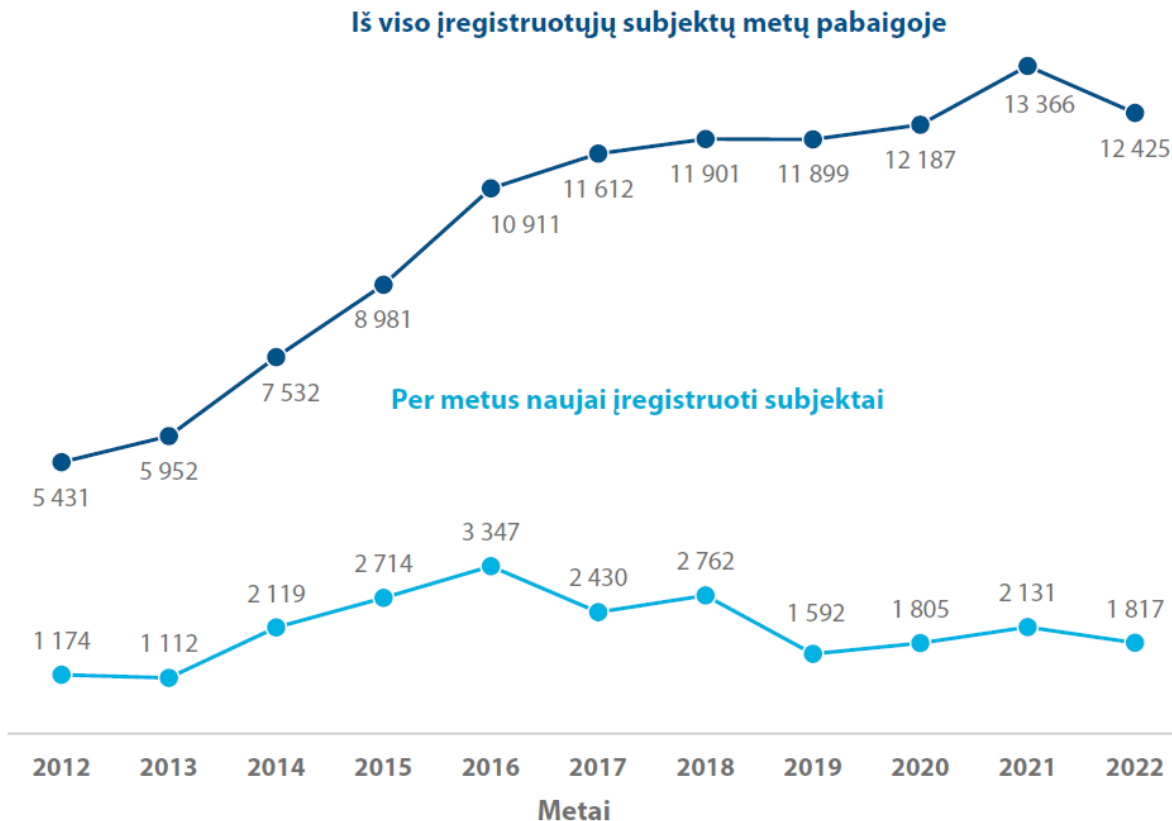
Tikslas - įvertinti, ar Skaidrumo registras yra naudinga priemonė siekiant užtikrinti lobistinės veiklos skaidrumą ES lygmeniu:

- 1) Ar 2021 m. Tarpinstitucinis susitarimas (TIS), kuris yra Skaidrumo registro pagrindas, atitinka tarptautiniu mastu pripažintus lobizmo skaidrumo ir sąžiningumo principus?
- 2) Ar susitarimą pasirašiusios institucijos prasmingai naudojasi registracija Skaidrumos registre kaip būtina lobistinės veiklos sąlyga?
- 3) Ar registrą prižiūrinčio sekretoriato darbo tvarka padeda užtikrinti gerą duomenų apie lobistinę veiklą kokybę?
- 4) Ar Skaidrumo registro viešojoje interneto svetainėje pateikiamas tinkamas turinys ir ar ji yra patogi naudoti?

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024. ES skaidrumo registras

2012-2022 metais ES SR registruoti subjektai

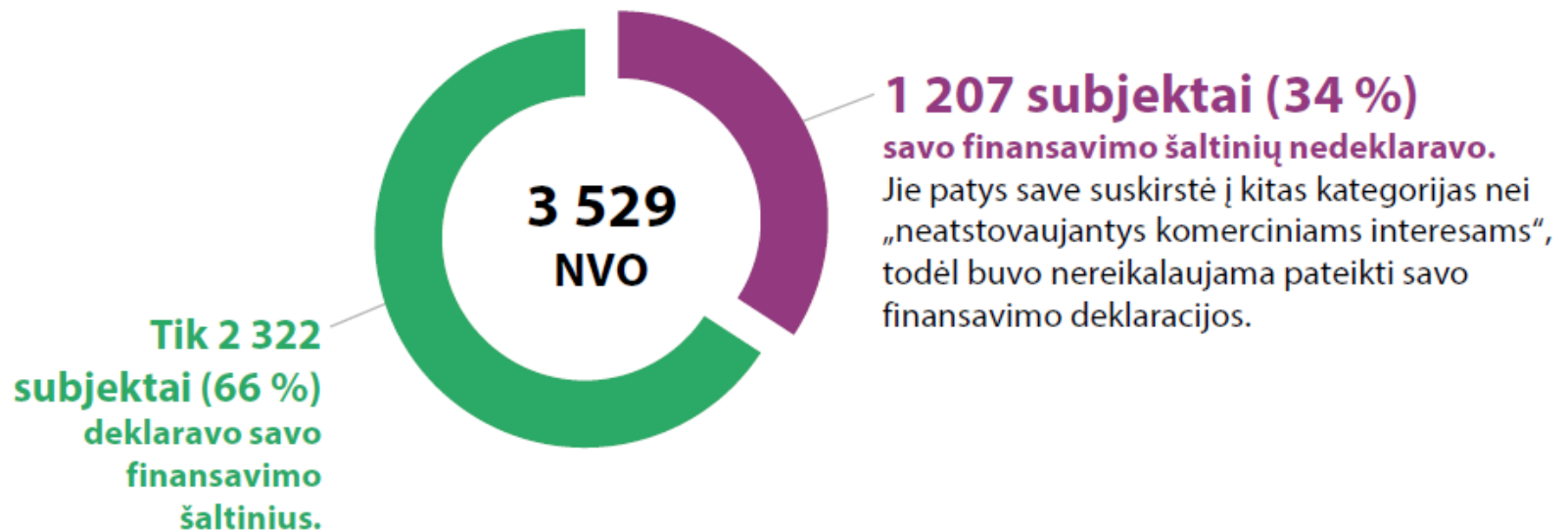
Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis EUTR metinėmis ataskaitomis.

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024. ES skaidrumo registras

NVO deklaracijos dėl jų finansavimo šaltinių

Iš viso 3 529 įregistruotieji subjektai save įvardijo kaip „nevyriausybines organizacijas, platformas, tinklai ir pan.“

Komerciniams interesams neatstovaujantys subjektai privalo pranešti apie bendrą biudžetą ir pateikti informaciją apie savo pagrindinius finansavimo šaltinius (apie kiekvieną įnašą, siekiantį daugiau kaip 10 000 eurų, viršijantį 10 % jų bendro biudžeto, įskaitant įnašo teikėjo vardą ir pavardę arba pavadinimą)

Šaltinis: Audito Rūmai.

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024. **ES skaidrumo registras**

Pagrindinės išvados

- Lobistai vis dažniau užsiregistruoja ES skaidrumo registre, tačiau lobistų įtaka teisės leidėjams vis dar gali likti nepastebėta
- Spontaniniams susitikimams ir daugumai ES darbuotojų vis dar netaikomas skaidrumo registras
- Išlieka rizika, kad NVO finansavimo šaltiniai išliks neskaidrūs

Specialioji ataskaita Nr. 05/2024. ES skaidrumo registras

Rekomedacijos

- Stiprinti ir suderinti Skaidrumo registro sistemos įgyvendinimą: nustatyti bendrą „susitikimo“ apibrėžimą, apimančią visus suplanuotus mainus su lobistais
- Skelbti neplaninius susitikimus su lobistais
- Pagerinti duomenų kokybės patikras
- Didinti Skaidrumo registro viešosios interneto svetainės patogumą naudotojui ir aktualumą

Kontaktiniai duomenys

Dr. Laima Liucija Andrikienė

Europos Audito Rūmų narė

laimaliucija.andrikiene@eca.europa.eu

Jei apie mūsų darbą norite sužinoti daugiau:

apsilankykite mūsų svetainėje eca.europa.eu

sekite mūsų „Twitter“ paskyrą [@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

stebėkite mus tinkluose „LinkedIn“ ir „Facebook“

žiūrėkite mūsų vaizdo įrašus per „YouTube“

kanalą [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/channel/UCaUditorsECA)

susisiekite su mumis: ECA-INFO@eca.europa.eu

EUROPOS AUDITO
RŪMAI